

Odbor za regionalni razvoj

2016/2032(INI)

26.5.2016

MIŠLJENJE

Odbora za regionalni razvoj

upućeno Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku

o pristupu financiranju za mala i srednja poduzeća i povećanju raznolikosti
financiranja malih i srednjih poduzeća u uniji tržišta kapitala
(2016/2032(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Marc Joulaud

PA_NonLeg

PE580.519v02-00

2/7

AD\1095753HR.doc

HR

PRIJEDLOZI

Odbor za regionalni razvoj poziva Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. ističe ključnu ulogu malih i srednjih poduzeća (uključujući i mikropoduzeća) kao okosnice našeg gospodarstva za rast i otvaranje radnih mesta u europskim regijama jer osiguravaju dvije trećine radnih mesta u privatnom sektoru i više od polovine dodane vrijednosti poduzeća u EU-u; ističe da je, osim pristupa svjetskom tržištu, pristup financiranju jedan od najvažnijih čimbenika za stvaranje, održivost, uspješnost, konkurentnost i rast malih i srednjih poduzeća; utvrđuje da u aktualnom ozračju krize i u situaciji koju karakteriziraju proračunski rezovi, visok stupanj ovisnosti banaka i opadanje povjerenja ulagača, između ostalog, otežavaju priljev sredstava u realno gospodarstvo, a osobito u dugoročna ulaganja; ističe da u tom smislu kohezijska politika predstavlja jedan od glavnih izvora potpore malim i srednjim poduzećima te je važna za jačanje njihove gospodarske aktivnosti, razvoj novih poduzeća, potporu aktivnim poduzećima te za poboljšanje poduzetničkih vještina i poslovnog okruženja;
2. podsjeća na važnu ulogu malih i srednjih poduzeća u stvaranju visokokvalitetnih radnih mesta i na njihov potencijal za jačanje gospodarskih sektora usmjerenih na budućnost, uključujući kružno gospodarstvo vođen zelenom javnom nabavom kao primjerenim alatom za postizanje tih ciljeva; smatra da treba prepoznati i promicati mogućnosti za inovacije kao prilike za održiva radna mjesta;
3. pozdravlja inicijative za diversifikaciju izvora financiranja i za olakšavanje pristupa financiranju preko kredita i jamstvenih mehanizama za mala i srednja poduzeća jer veliki dio gospodarski važnih MSP-ova ne može dobiti financiranje od banaka i drugih izvora financiranja zbog strukturnih obilježja tržišta; vjeruje da su razlike u kamatnim stopama među državama članicama još uvjek vrlo visoke, što onemogućuje pristup kreditima za mala i srednja poduzeća; inzistira na tome da je europsko financiranje potrebno učiniti privlačnijim za mala i srednja poduzeća i poboljšati način na koji tržišta kapitala financiraju realno gospodarstvo tako što će se razviti alternativni oblici financiranja u odnosu na bankovne zajmove; stoga smatra da inicijative unije tržišta kapitala trebaju biti pripremljene tako da smanjuju transakcijske troškove prikupljanja kapitala za mala i srednja poduzeća i da zakonodavni prijedlozi u vezi s unijom tržišta kapitala ne smiju dovesti do prevelikih regulatornih opterećenja za MSP-ove, niti do ograničavanja koristi koje bi taj sektor mogao imati od stvaranja jedinstvenog tržišta kapitala;
4. smatra da i EU i države članice moraju nastaviti s razvojem europskih mreža „poslovnih anđela” i s jačanjem potencijala skupnog financiranja (crowd-funding) kako održivost malih i srednjih poduzeća ne bi ovisila samo o financiranju banaka; potiče Komisiju da posebno na regionalnoj razini podupire osnivanje novih finansijskih subjekata koji će već uspostavljenim poduzećima i novoosnovanim (start up) poduzećima nuditi finansijska rješenja; ističe da Komisija Prijedlog uredbe o prospektu koji se objavljuje prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili uvrštanja za trgovanje (COM(2015)0583) može malim i srednjim poduzećima olakšati prikupljanje kapitala na tržištu kapitala uz manje troškove, kao alternativa za bankovne zajmove; ističe FinTech kao inovativnu finansijsku tehnologiju koja bi mogla povećati pristup financiranju za MSP-ove omogućujući ulagačima i MSP-ovima da bolje upravljaju i biraju ciljana partnerstva od kojih će imati

više koristi;

5. ipak podsjeća na to da su bankovni zajmovi tradicionalno najvažniji vanjski izvor financiranja malih i srednjih poduzeća te da regionalne i lokalne banke (uključujući zadružne banke) i kreditne institucije prednjače u financiranju malih i srednjih poduzeća jer bolje poznaju lokalna i regionalna gospodarstva i jedinstvene metode procjene kreditnog rizika lokalnih poduzeća; ističe da bi se modeli financiranja koji se zasnivaju na bankama i kapitalu trebali nadopunjavati te da treba izbjjeći nametanje višestrukih regulatornih zahtjeva i prepreka kreditnim institucijama kao što su male banke; naglašava važnost pomoćnog čimbenika za MSP-ove u održavanju i povećanju bankovnog financiranja MSP-ova te podsjeća Komisiju da istraži mogućnosti da taj čimbenik postane trajan;
6. podsjeća da paralelno postojanje javnih i privatnih subjekata predstavlja izazove, te da su u nekim državama članicama interesi i očekivanja od samog početka različiti, pri čemu i jednima i drugima nedostaje potrebno znanje, te stoga napominje da u tim slučajevima upravljačka tijela ne poznaju finansijsko tržište i njegove mehanizme, a privatni dionici nisu dobro informirani o propisima, državnoj pomoći i javnoj nabavi;
7. ističe da je Europsko vijeće 20. i 21. ožujka 2014. ponovilo da je jačanje konkurentnosti europske industrije apsolutni prioritet za politike u području rasta i zapošljavanja i istaknulo da se ono treba uvrstiti u sve politike EU-a; poziva Komisiju, države članice i regije da osiguraju okruženje koje pogoduje poduzećima, da uklone nepotrebna administrativna, pravna (npr. nedosljedne smjernice) i regulatorna opterećenja, da izgrade učinkovitu javnu upravu i modernu infrastrukturu, da olakšaju uključenost malih i srednjih poduzeća u proizvodne klaster te omoguće učinkovitu savjetodavnu potporu; naglašava da je važno zajamčiti bolju koordinaciju, koherentnost i sinergiju svih investicijskih politika EU-a, instrumenata i programa kojima se potiču mala i srednja poduzeća, kao što su europski strukturni i investicijski fondovi, Obzor 2020., COSME, Erasmus+, Life, Kreativna Europa te sredstva koja socijalna poduzeća mogu iskoristiti za provođenje socijalnih programa, s različitim instrumentima koje malim i srednjim poduzećima nudi Europska investicijska banka; pozdravlja Plan ulaganja za Europu (Junckerov plan) i skreće pozornost malih i srednjih poduzeća na mogućnosti koje nudi Europski fond za strateška ulaganja (EFSU, posebno kao dio sredstava odvojenih za mala i srednja poduzeća), iako time ne bi trebalo zamijeniti kohezijsku politiku kao glavni instrument kojim se potiču mala i srednja poduzeća u EU-u te bi stoga i dalje trebao nadopunjavati europske strukturne i investicijske fondove;
8. ističe da posebno na mala i srednja poduzeća negativno utječu složeni propisi i administrativno opterećenje za pristup europskim strukturnim i investicijskim fondovima, uključujući administrativne troškove nerazmjerne veličini poduzeća i prepreke za pravovremeno razmatranje zahtjeva za financiranje i naknadna plaćanja; poziva na znatno pojednostavljenje postupka te da se posebna pažnja posveti borbi protiv prijevara i pogrešaka; u tom kontekstu pozdravlja djelovanje Skupine na visokoj razini za pojednostavljenje kohezijske politike; napominje da agencije za lokalni i regionalni razvoj trebaju malim i srednjim poduzećima omogućiti lakši pristup obnovljivim instrumentima; poziva Komisiju da pojasni kako uz propise o europskim strukturnim i investicijskim fondovima postoje i propisi o državnoj pomoći, osobito ako socio-ekonomski uvjeti ne dopuštaju drugi izvor financiranja; podsjeća da su mala i srednja poduzeća često u

nepovoljnijem položaju u usporedbi s velikim poduzećima u pogledu pristupa državnoj pomoći;

9. poziva Komisiju i države članice da pri širenju informacija i savjetodavnoj potpori o svim mogućnostima financiranja sredstvima EU-a (uključujući bankovnu uniju, uniju tržišta kapitala i, ne manje važne, europske strukturne i investicijske fondove, zajedno s uvjetima za prihvatljivosti i dodjelu europskih sredstava) na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini promiču holistički pristup za ulagače, nadzornike i druge dionike; ističe Europsku poduzetničku mrežu kao važan izvor informacija za MSP-ove i novoosnovana poduzeća (start-up) o tome kako iskoristiti mogućnosti financiranja EU-a; pozdravlja informacijsku strategiju Komisije u vezi s MSP-ovima;
10. ističe da je važno prikupljati podatke o tome kako tržište reagira na određene promjene (npr. novi troškovi upravljanja i naknade) kako bi se pomoglo donošenju odluka u budućnosti;
11. napominje da osim njihove veličine svako malo i srednje poduzeće različito, a vrstu svakog malog i srednjeg poduzeća određuju različiti parametri koji utječu na finansijske potrebe i uvjete za pristup financiranju, a to su sjedište (primjerice velegradska, gradska, ruralna, udaljena, rijetko naseljena, prekogranična, planinska, otočna, rubna ili iznimno rubna područja), pravni oblik, socio-ekonomsko okruženje i finansijska struktura, sektor djelatnosti i faza životnog vijeka poduzeća, posebno njihov stupanj internacionalizacije; poziva Komisiju, države članice te regionalne i lokalne vlasti da vode računa o tim parametrima kako bi ponudili troškovno učinkovita rješenja za financiranje kojima se kombiniraju subvencije i finansijski instrumenti te koja su prilagođena različitim vrstama malih i srednjih poduzeća (primjerice mikropoduzeća, start-up poduzeća, scale-up poduzeća, ali također obiteljskih poduzeća, obrta ili industrijskih poduzeća), bez obzira na razmjer poreznog opterećenja i nevoljkost ulagača i banaka za davanje zajmova u slučaju nekih vrsta tih malih i srednjih poduzeća;
12. smatra da je finansijsko tržište u područjima odobravanja zajmova i dalje uvelike disfunkcionalno, osobito kada je riječ o novijim i manjim poduzećima; podsjeća da je potrebno pojačati napore kako bi se ukinula rodna razlika kao što je utvrđeno u Aktu o malom poduzetništvu i potiče sudjelovanje žena u poduzećima, novoosnovanim poduzećima (start-up) i svim drugim poduzetničkim aktivnostima, posebno kada je riječ o europskim strukturnim i investicijskim fondovima; vjeruje da je ključno pružati potporu poslovnim projektima za žene i mlade u ruralnim područjima, čime će se potaknuti otvaranje novih radnih mjesta, povećati prihodi i spriječiti depopulacija ruralnih područja;
13. poziva Komisiju da izradi izvješće ili studiju o iskorištenosti finansijskih izvora u različitim dijelovima Europe, uključujući teritorijalnu analizu po zemljama i analizu razlika između dostupnosti i iskorištenosti finansijskih izvora u manje razvijenim područjima, tranzitnim područjima i razvijenijim područjima;
14. s obzirom na visoku stopu nezaposlenosti, potiče jačanje poduzetničkog duha kod mlađih generacija te, u skladu s time, podsjeća da je u okviru srednjoškolskog i sveučilišnog programa potrebno uvesti obrazovanje koje se temelji na poduzetništvu, kao što je utvrđeno Aktom o malom poduzetništvu; poziva države članice da potiču kulturu preuzimanja rizika i tržišta kapitala; ponavlja da su finansijsko obrazovanje i finansijska pismenost za MSP-ove ključni za povećanje uporabe i prihvatanja rješenja tržišta kapitala

jer omogućuje bolju procjenu troškova, koristi i povezanih rizika;

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	24.5.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Franc Bogovič, Victor Boştinaru, Mercedes Bresso, Steeve Briois, Rosa D'Amato, Iratxe García Pérez, Michela Giuffrida, Krzysztof Hetman, Ivan Jakovčić, Constanze Krehl, Sławomir Kłosowski, Andrew Lewer, Louis-Joseph Manscour, Martina Michels, Iskra Mihaylova, Jens Nilsson, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Stanislav Polčák, Julia Reid, Liliana Rodrigues, Fernando Ruas, Monika Smolková, Ruža Tomašić, Monika Vana, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij, Derek Vaughan, Joachim Zeller
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Salvatore Cicu, Ivana Maletić, Miroslav Mikolášik, Sophie Montel, Dimitrios Papadimoulis, Tonino Picula, Maurice Ponga, Branislav Škripek, Davor Škrlec, Hannu Takkula, Damiano Zoffoli, Milan Zver